

Dejstvo, da je nameščenih več učiteljev nego učiteljev, šoli nikakor ni v kvar, saj je predvsem vzgoja tisto polje udejstvovanja ženinca, kjer je ona najprimernejša delavka. Kjer pravilno cenijo važnost ženskega dela, dajejo celo prednost ženi. Ona ni samo na mestu, kjer se mora vestno vršiti stanovska dolžnost, temveč dela tudi preko tega v gospodinskih šolah in tečajih, sploh povsod, kjer gre za izobrazbo žen. Ljudstvo ceni to delo in ga upošteva ter z veseljem in zadovoljstvom gleda na učiteljico, ki dela v njegovi sredi, povsod, kjer ni vpliva neodgovornih faktorjev.

Poleg tega so izrekli gg. člani banskega sveta očitke proti omoženim učiteljem. Ti očitki bodo takoj brez pomena, ako se bo pri nameščenju postopalo strogo po zakonu in se oziralo predvsem na kvalifikacijo in službena leta, torej na ono, kar je bistveno. Najskrajnejša želja vsega vestnega učiteljskega sveta in tudi slovenskega ženstva je, da se odklanja vsaka protekcija.

JZS zavrača ponovno obtožbe in očitke gg. članov banskega sveta o učiteljih ter prosi merodajne faktorje, naj to važno delo, ki ga one vrše med narodom, upoštevajo, kakor zasluži, ter posredujejo, da se med članke banskega sveta imenuje tudi zastopnica slovenskih učiteljic.

Predsednica: Fr. Tavčarjeva.

Tajnica: Cirila Štebijeja.

V JZS včlanjena društva: Društvo magistralnih uradnic v Ljubljani. — Društvo slovenskih učiteljic v Ljubljani. — Klub Primorsk v Ljubljani. — Kolo jugoslovenskih sester v Celju. — Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani. — Konzorcij „Ženski svet“ v Ljubljani. — Mariborsko žensko društvo. — Splošno žensko društvo v Ljubljani. — Slovenska krščanska ženska zveza v Ljubljani. — Telesno-kulturno društvo „Atena“. — Ženski Pokret v Ljubljani.

— Izjava solidarnosti. Belokranjsko učiteljsko društvo, zbrano na zborovanju v Črnomlju dne 7. februarja 1931, soglasno izjavlja popolno solidarnost z vsemi ukrepi ljubljanskega poverjeništvu UJU v obrambo časti našega stanu proti neosnovanim izpadam nekaterih članov banskega sveta Dravske banovine na prvem zasedanju. Zahtevamo, da pojasni poverjeništvu na merodajnih mestih težki položaj učiteljstva, če se mu krati potrebni ugled za njegovo uspešno udejstvovanje na izvenšolskem polju v smislu zakona o narodnih šolah in statuta o šoli KJ. Občutek imamo, da se hoče s takimi pavšalnimi trditvami ubiti med narodom zaupanje do našega stanu, katerega si je privzel zakonodajalec, v svesti si njegove moralne sile, idealizma in nesebičnosti, h graditvi nove Jugoslavije. Besede nekaterih banskih svetnikov izgovorjene pri proračunski debati, so za naš stan novo razočaranje, ki lahko zatre v posamezniku ideale in smisel za plodonosno konstruktivno delo. Vsem članom banskega sveta ki so zastavili svoj vpliv in besedo za čast našega stanu, izrekamo priznanje s pripombo, naj se šolsko vprašanje ne rešuje zgolj z vaškega obzora, zakaj le od stvarne kritike je odvisen uspeh našega in njihovega dela.

Za odbor belokranjskega učiteljskega društva: Ljublj. Matko, t. č. preds. Dolenc, t. č. tajnik.

—s Učiteljsko društvo za brežiški srez je na svojem zborovanju 7. februarja 1931, na Vidmu soglasno in z velikim odobravanjem potrdilo „Spomenico“, ki jo je sestavil širši sosvet UJU 1. februarja 1931. v Ljubljani ter poziva našo eksekutivo — poverjeništvu — da zastavi vse, kar je možno, v varstvo naše časti in ugleda ter z vsemi sred-

stvi odbije obdolževanje našega stanu v korupcijah, od katerih smo se tega najmanj nadejali. — S statistiko o izvenšolskem delu učiteljstva tukajšnjega sreza bomo zavrili očitke onih ljudi, ki jih iznašajo pavšalno, brez konkretnih navajanj in dokazov.

Splošne vesti.

Kritika dela organov in oblasti. Listi so svoječasno objavili: »Predsednik ministrskega sveta, general Peter Zivković je dobil z raznih strani poročila, da se v tisku ne sme kritizirati delovanje javnih organov države, ne, banovinske in občinske oblasti. Pooblašeni smo objaviti: Z nobenim zakonom in tudi po tiskovnem zakonu ni prepovedana objektivna kritika dela in ponašanja organov oblasti, marveč je vsakomur svobodno, da lahko potem tiska svobodno kritizira in opozarja na nepravilnosti vsakega organa oblasti, seveda pod osebno odgovornostjo za resničnost svojih navedb. Gospod ministrski predsednik je izdal potrebna navodila za pravilno uporabo in izvajanje tiskovnega zakona.«

— Številnih dopisov o debati banskega sveta, ki smo jih prejeli ne moremo priobčiti takoj, temveč jih razporedimo po potrebi in porazdelitvi poedinih vprašanj, ki bodo dokazovala in ovračala iznešene trditve proti učiteljstvu. Ovine, ki se stavijo učiteljstvu pri izvrševanju dela v šoli ali izven šole pri narodno izobraževalnem delu, so dragocen material, ki ga bo poverjeništvu tudi na merodajnih mestih uporabilo. Dopisnike pa prosimo potrpljenja, ker mora list prinašati le to, kar je skupno odobreno.

— Zakaj je prinesel »Učit. Tovariš« v predzadnji številki le ponatisek prosvetne debate v banskem svetu brez komentarja, to vprašujejo nekateri člani. (Na nečlane se ne oziramo!) Vsem onim, ki so stavili tozadevna vprašanja sporočamo, da je bil to sklep seje, ki je bila mnenja, da ne smemo v tako važnih slučajih nastopati poedino, temveč skupno in soglasno.

PLES „GRAFIKE“

v soboto, 14. februarja v Kazini.

Godba Dravske divizije
Začetek ob 20. uri
VSTOPNINA Din 15.—
Dostojne maske dobrodošle!

— Stališče omoženih in samskih učiteljic. Učiteljice smo bile načelno vedno proti celibatu nikakor pa se ne moremo strinjati s tem, da bi se v imenu principa godila komurkoli krivica. Tako n. pr. ne gre, da bi omožene učiteljice uživale kakršnekoli predprave ali ugodnosti na škodo samskih. Zavezujemo se za pravico učiteljice matere do dopustov itd., ne sme pa se to goditi na ta način, da bi pri tem samske učiteljice kakorkoli trpele. V prvi vrsti apeliramo na tovariški čut, ki edini zamore na vsaki šoli ohraniti dobre razmere. Še bolj krivične so predprave, ki jih uživajo poročene učiteljice

domovine T. G. Masaryku. Na pročelju tega hrama kulture in prosvete se danes blišči nazivna vhodna tabla z napisom moža, ki nas naj opominja na delo in železno voljo ter na težke čase, ki jih je moral žrtvovati svoji veliki ideji, namreč svobodo tlačenim malim slovanskim narodom v avstro-ogrskem jarmu. K tej svečanosti so prihiteli visoki zastopniki in prijatelji češkoslovskega naroda in predvsem njenega prezasluznega predsednika T. G. Masaryka.

Ker je bil šoli v Zgornjem Tuhinju podeljen z odlokom ministrstva prosvete na prošnjo lokalnih faktorjev naziv T. G. Masaryka, se je na Svečnico ob 11. uri dopoldne vršila z ozirom na podelitev naziva tukajšnji šoli velika svečanost, katere so se udeležili gospod ing. Ševčík konzul Češkoslovske republike kot zastopnik prezidenta češkoslovske države gospoda T. G. Masaryka, njegova gospa soproga, gospod ataše češkoslovskega konzula iz Ljubljane Jan. Ev. Novak s svojo gospo soprogo, zastopnik prosvetnega oddelka kraljevske banske uprave Dravske banovine gospod banski šolski nadzornik Fortunat Lužar, gospod sreski načelnik iz Kamnika dr. Ogrin, gospod sreski šolski nadzornik Gustav Lukežič iz Kamnika, predsednik županske zveze gospod Nandje Novak iz Vrhopolja, gospod župan Tuhinjske občine in predsednik krajevne šolskega odbora iz Laz A. Burkelja in ostali lokalni faktorji.

Šola, čeprav ne baš v najboljšem stanju, se je oblekla v nadvse svečano oblačilo ter v njej sprejela visoke zgoraj navedene zastopnike.

Točno ob 11. uri dopoldne in to na Svečnico so prišli visoki predstavniki tu in izomskih oblasti. Pred šolo, ki je bila z vencem tako okrašena kakor kak nevestica, raz katere so plapolale državne trobojnice,

Najmodernejše

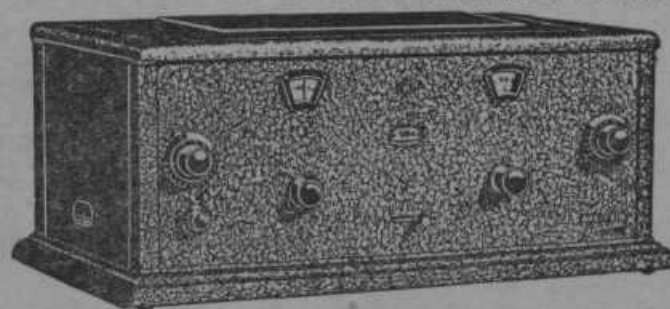
Najpopolnejše

Najsolidnejše

RADIONE

Cel svet igra in poje za Vas!

Kratki valovi 20-50 m. Normalni valovi 200-600 m. Dolgi valovi 600-3000 m

S štirielektronskim univerzalnim aparatom
«Radione» za popolno priključek na izmen. tok
dobite vse oddajne postaje sveta: Evropo — Azijo, Afriko — Ameriko in Avstralijo — — — —
Zahtevajte takoj ponudbo za ta nedosegljivi aparat!

RADIO LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA C. 5.

pri nameščenju. Če se ozira na to, da prideta učitelj in njegova žena učiteljica v isti službeni kraj, je popolnoma v redu. Urediti pa se mora tako da se nikogar ne zapostavlja. Večkrat se zgodi, da dobijo učiteljice, ki so omožene z odvnetiki, sodniki, inženjerji itd. in ki so mnoge celo brez otrok, nameščenje v kraju, kjer deluje mož, pred samskimi učiteljicami, ki imajo veliko več službenih let. V današnji brezposelnosti je naravnost krivično, da dobro situirani možje sploh dopuščajo, da jim žene plačuje država. To nikakor ne gre, da bi v tako zvanih boljših slojih veljala učiteljska plača samo za pribojšek. Smo za svobodo udejstvovanja žene, toda v današnji gospodarski krizi in brezposelnosti naj bi pač merodajna oblast preiskala socialni položaj poročenih učiteljic in to zlasti pri namestitvah. Če se izkaže, da so možje dobro situirani, naj se jim izplača eventualno kaka odpravnina in naj se jih odpusti. Če se jim razmere poslabšajo, se pa itak lahko dajo zopet reaktivirati. Nikakor pa ne gre, da bi morale zaradi takih učiteljic čakati na službo one učne moči, ki so se naravnost pristradale do izpitov. Tudi to ni v redu, da imajo učiteljice, poročene s trgovci, posestniki, odvnetiki itd. polno draginsko doklado, one pa, ki so poročene z učitelji in drugimi državnimi uradniki, pa polovično. Pravično in edino umestno bi bilo, da bi se pri oddaji službenih mest oziralo v prvi vrsti na službena leta in na kvalifikacijo, ki naj pa ne obsega samo številčne ocene o šolskem delu, temveč naj se ozira tudi na sposobnost za javno delo vobče. Šele v tretji vrsti naj bodo merodajne družinske razmere; vendar pa naj se tu ne ozira samo na zakonske pare (često brez otrok), temveč naj se v isti meri upoštevajo tudi družinske razmere neporočene učiteljice, ki mora večkrat podpirati starše, brate, sestre in jim omogoči eksistenco le, če more z njimi živeti v skupnem gospodinjstvu. V interesu stanu in šole je, da odpade protekcija in privilegiji kakršnekoli vrste. — Društvo učiteljic.

VSEM UČITELJSKIM DRUŠTVOM POV. UJU — LJUBLJANA.

Vsemu članstvu naše celokupne organizacije je znano, da je nameravala naša centrala v Beogradu zvišati članarino za posamezne člane od 10 na 15 Din letno. Tej nameri so se vsa poverjenišтва protivila in smo namesto zvišanja članarine, ki bi postala tako fiksna vsaj za nekaj let, napravili kompromis na ta način, da prispevajo vsa poverjenišтва enkrat za vselej in to zadnjikrat za Dački dom v Beogradu à 5 Din od vsakega člana po staležu lanskega poslovnega leta. — Ker so ostala poverjenišтва dano obljubo že davno izpolnila, apeliramo ponovno na vse naše članstvo predvsem na društva, da plačajo, odnosno pobere à 5 Din od vsakega lanskega člana in skupni znesek nakažejo glavni blagajni UJU, pov. Ljubljana pod značko «B» najkasneje do sredi marca t. l. blagajnik.

Uprava UJU, pov. Ljubljana.

— »Kralja na Betajnovi« bo hotel videti vsak učitelj in vsaka učiteljica, ki se zanima za delo učiteljskega naraščaja. Uprizoritev bo v ponedeljek 16. t. m. ob 20. uri v dram-skem gledališču. Nastopijo člani »Kluba učiteljskih naraščajnikov na državnem moškem učiteljskem« in gojenke ženskega učiteljskega »Kluba«. Vstopnice za dovoljenjem ravnateljstva. Vstopnice lahko naročite z dopisnico pri »Klubu učiteljskih naraščajnikov« v Ljubljani, Državno moško učiteljske. Napovedana akademija bo pozneje. Čas in kraj pravočasno objavimo.

— Dar Učiteljske tiskarne Učiteljskemu domu. Učiteljska tiskarna v Ljubljani je izročila 3150 Din kot prispevek od prodanih zvezkov v korist Učiteljskemu domu v Ljubljani leta 1930. Iskrena hvala! Učiteljstvu pa: »Svoji k svojim!« — Josip Kobal, blagajnik.

— Predavanja učiteljev v radiu. Tovariš Pero Horn iz Nevelj je imel ob četrtkovih večerih do sedaj že ca. 30 predavanj o

Z željo, naj te obdaja večna solnčna pomlad, se poslavljam od tebe. Poslavljam se v imenu učiteljskega društva, katerega častni član si bil, v imenu šole, na kateri si 30 let plodonosno deloval, v imenu Čitalnice, Posojilnice in Gasilnega društva ter v imenu vseh tvojih prijateljev in tovarišev. Odšel si od nas, a spomin na te nam bo ostal v srcih, dokler se ne vidimo nad zvezdami. Spavaj sladko dragi tovariš na prostoru, katerega si si sam izbral za svoje zadnje bivališče v svobodni slovenski zemlji, katero si ljubil tako zelo. V slovo ti kličem besede pesnikov: »Zvonovi, zvonite, domov ga spremite! Gre z dela in truda Adamov sin.«

Pevski zbor je zapel »Blagor mu«, gasilska godba je zasvirala zadnjo žalostinko, gasilski prapor se je sklonil nad krsto in zemlja je sprejela v svoje varstvo, kar je njegova.

Pokojnik je bil rojen leta 1857. na Ptujski gori. Obiskoval je gimnazijo v Ptuj, na kar se je posvetil učiteljskemu poklicu. Leta 1879. je maturiral na mariborskem učiteljskem. Služboval je v Čadramljah pod zelenim Pohorjem, v Ljutomeru, v Slovenski Bistrici in od leta 1890. do svoje upokojitve leta 1919. pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

Učitelju veteranu, marljivemu narodnemu delavcu in ljubeznivemu tovarišu bodi ohranjen blag spomin!

G...ž.

Narodna šola

T. G. Masaryka.

V romantični Tuhinjski dolini severovzhodno pod Menino planino leži hribovska vas Zgornji Tuhinj, znana po izvozu lesa. In v tej prijazni vasi stoji hram, ki je posvečen velikemu prijatelju zatiranih slovanskih narodov in iskrenemu prijatelju naše širne

so pričakovali goste šolska mladina, celokupni učiteljski zbor, domači fantje in dekleta v narodnih nošah, člani gasilnega društva v kroju na čelu jim njih požrtvovalni načelnik J. Kadunc, člani občinskega odbora in člani krajnega šolskega odbora z veliko množico ljudstva. Po kratkem nagovoru in po izročitvi krasnih šopkov po gdč. Brandstetterjevi gospe konzulovi in atašejevi, se je ljudstvo podalo v šolsko dvorano, katera je bila jako okusno opremljena, zlasti odkar se šola ponaša s svojim lepim gledališkim odrom, ki ga je pred kratkim napravil s pomočjo domačih fantov gospod šolski upravitelj.

Poleg slike našega milega vladarja Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I. je visela slika prezidenta češkoslovske republike gospoda T. G. Masaryka, katero je podaril šoli konzulat češkoslovske republike v Ljubljani.

Ko se je ljudstvo pomirilo in zavzelo svoje prostore, so vstopili visoki predstavniki ki so bili po ljudstvu pozdravljeni z veselimi vzkliki »Živeli«.

Ko se je aplavz pomiril so zapeli učenci jugoslovensko narodno himno pod vodstvom g. učitelja Accetta; nakar je vstopil na oder domačin gospod šolski upravitelj Stane Svete in pozdravil došle visoke predstavnike tu in izomskih oblasti.

Po pozdravnem govoru je v vznešenih besedah orisal pomen tako svečanega slavlja in zasluge gospoda prezidenta T. G. Masaryka. Po neprestano trajajočih ovacijah T. G. Masaryku je prečital vdanostno brzojavko naslovljeno na Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in pozdravni brzojavki naslovljeni na prezidenta T. G. Masaryka in na prosvetnega ministra B. Maksimovića. — Ljudstvo je sprejelo vsebino brzojavk z velikim navdušenjem in z vzkliki.

Nato so pozdravili visoke predstavnike: župan občine Zgornji Tuhinj A. Burkelj, zastopnik krajnega šolskega odbora A. Berlic, načelnik gasilnega društva J. Kadunc, zastopnik PRK, v imenu učencev učenka tukajšnje šole.

Po končanih pozdravnih nagovorih je vstopil na oder gospod konzul ing. Ševčík, ki je v lepi slovenščini opisal delovanje T. G. Masaryka za svobodo slovanskih narodov izpod avstro-ogrskega jarma. Nato so učenci zapeli »Kje dom je moj«.

Za tem je govoril gospod sreski načelnik dr. Ogrin, ki je jako lepo popisal predsednika Masaryka, kot moža jeklene volje in kremenitega značaja.

Za njim so se govorili g. oblastni šolski nadzornik F. Lužar, g. sreski šolski nadzornik Gustav Lukežič in predsednik županske zveze gospod Novak Nandje.

Vsi govorniki so bili nadvse toplo apla-mirani ter vzkliki kar niso hoteli potihniti. Na koncu so zopet učenci zapeli jugoslovensko narodno himno, nakar je bila svečanost končana.

Po končani svečanosti se je ljudstvo mirno razšlo, poziviljeno z idejami bratstva in ljubezni do nam sorodnega in naklonjenega naroda češkoslovskega predvsem pa njenega prezasluznega predsednika T. G. Masaryka.

Odlični predstavniki pa so se podali k banketu pri katerem se je izreklo več napitnic kakor našemu ljubljenskem vladarju Aleksandru, predsedniku Masaryku in jugoslovenskemu in češkoslovskega narodu. Značilno pri proslavi pa je bilo, da se je taiste udeležil tudi dr. Aleš Peršin, advokat iz Ljubljane, učenec T. G. Masaryka, kar je svečanost še posebno povzdignilo.

Zgornji Tuhinj, 2. februarja 1931.

Accetto Z.

Ali naročaš šolske potrebščine potom UČITELJSKE GOSPODARSKE POSLOVALNICE?